Konstitutionsutskottet

Ink 2026 -11- 12

Dnr 883-2026/27

Granskning av statsminister Ulf Kristerssons tjänsteutövning och regeringens handläggning av ärenden

Statsministern har en central ställning i det svenska konstitutionella systemet. Regeringen styr riket och är ansvarig inför riksdagen, samtidigt som statsministern tillsätter övriga statsråd och är chef för Regeringskansliet. Med detta följer ett särskilt ansvar för att regeringsarbetet präglas av saklighet, opartiskhet, omsorgsfull beredning, rättssäkerhet och respekt för gällande regler och vedertagen praxis.

Under föregående mandatperiod väckte en rad uppmärksammade händelser frågor om statsministerns omdöme, ansvar och rutiner. De sammantagna frågetecknen är av sådan omfattning och allvarlighetsgrad att det motiverar en bred konstitutionell granskning av statsministerns agerande och tjänsteutövning.

1. **Fållökna och statsministerns närståenderelationer.** Uppgifterna om Birgitta Eds verksamhet vid Fållökna, statsministerparets ekonomiska kopplingar till fastigheten och stiftelsens nätverk väcker frågor om gränsen mellan statsministerns offentliga ämbete och privata närståendes verksamhet. KU bör granska om statsministern har hanterat eventuella intressekonflikter och jävsfrågor på ett sätt som upprätthåller förtroendet för regeringens opartiskhet.

2. **Existentiell hälsa och Folkhälsomyndigheten.** Regeringens uppdrag till Folkhälsomyndigheten om ”existentiell hälsa” och generaldirektören Karin Tegmark Wisells efterföljande avgång har väckt frågor om regeringens styrning av myndigheten. KU bör granska beredningen av uppdraget, kontakterna mellan regeringen och myndigheten samt om det funnits ett samband mellan generaldirektörens kritik och hennes avgång, med särskilt fokus på myndigheternas självständighet, saklighet och opartiskhet.

3. **Sagerska palatset och användningen av offentliga medel.** Omfattande inköp och förändringar av inredning och utrustning i statsministerbostaden har väckt frågor om kostnader, behovsprövning och statsministerns och hans familjs inflytande över offentliga resurser. KU bör granska regeringens och Regeringskansliets beredning, beslutsunderlag och kontroll av dessa kostnader.

4. **Harpsund och hönsgården.** Uppgifterna om att staten bekostat en hönsgård vid statsministerns rekreationsbostad aktualiserar frågor om intern kontroll, kostnadsansvar och gränsen mellan statliga ändamål och privata önskemål. KU bör klarlägga beslutsvägar, ansvar och kontroll samt statsministerns kännedom om kostnaden.

5. **Teach for Sweden – delikatessjäv och bristande beredning**. Statsminister Ulf Kristersson deltog i regeringens beslut att bevilja 12 miljoner kronor till stiftelsen Teach for Sweden, samtidigt som hans svägerska var styrelseledamot i stiftelsen. Uppgifterna har väckt frågor om delikatessjäv och om statsministern hade kännedom om hennes uppdrag. KU bör granska statsministerns och Regeringskansliets beredning av ärendet, vilka jävsbedömningar som gjordes, vilken kontroll som föregick beslutet samt om statsministerns deltagande var förenligt med regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet.

Med utgångspunkt i detta bör KU genomföra en samlad granskning av statsminister Ulf Kristerssons ansvar för de ovan redovisade händelserna och bedöma om regeringens agerande varit förenligt med regeringsformens krav på saklighet, opartiskhet, integritet, korrekt handläggning och parlamentarisk ansvarighet.

Anders Ygeman (S)